Paragrafta Yapı - 3

1. Ülkemizin bitki türü zenginliği neredeyse Avrupa kıtasına eşit. Bu kadar çok bitkinin olduğu yerde tozlaşmaları sağlayan böceklerin de çok çeşitli olması, beklenen bir durum. Hele hele son yıllarda medyada sıkça duyduğumuz arı ölümlerinden sonra, arıların bitki tozlaşmasına ve özellikle tarımdaki katkılarına değinmemek olası değil. Son beş yılda arıların neden yok olduğu sorusu bilim insanlarının konuyla ilgili ayrıntılı çalışmalar yapmasına neden oldu. Bu konuda bu yıl içerisinde ülkemizde de iki kongre düzenlenmiş, bu ölümler ve yok olmalar konusunda bilim insanları bir araya gelerek bulgularını paylaşmışlardır. - - - -. Bunların yanında genetik çeşitliliğin azalmasının ya da yok olmasının da ölümlere neden olacağı belirtilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre,

I. Ülkemizdeki bu biyoçeşitliliğin çok verimli bir şekilde değerlendirilip işlenmesi gerekmektedir.

II. Bu konuda cep telefonlarının yaydığı manyetik alanlardan tutun, yeni mantar hastalıklarına, böcek öldürücülere kadar çok sayıda neden ortaya konmuştur.

III. Farklı felaket senaryoları devreye sokularak olası sonuçları tartışmaya açılmıştır.

yargılarından hangilerinin getirilmesi uygundur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

2. I. Bir yazarın fikrî yeterliliği, eleştirmen olmasının temel koşulu değildir.

II. Bu yeterlilik, işini iyi yapabilmesi için gereken donanımlardan sadece biridir.

III. Eleştirmenin bu sığ bakıştan kurtulması için edebiyatın derin kuyusuna dalması, sorunları yakından görüp incelemesi, çözmeye çalışması gerekir.

IV. Bir fikir adamıyla eleştirmenin farkı da burada belirir, eleştirmen meselelere sadece düşünceyle yaklaşamaz.

V. Edebiyatın sorunlarını sadece düşünceye dayanarak çözmeye çalışan eleştirmen edebiyatta sığlaşır.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I - II - IV - V - III B) I - III - IV - V - II C) II - I - III - V - IV D) III - I - II - IV - V E) V - III - I - II – IV

3. (I) İyi okuyucu, yazıyla mücadele etmek gerektiğinin farkındadır. (II) Yazıdaki derinlik onun için çözülmesi gereken bir problem demektir. (III) Tecrübeli bir yazar, yazılarının hemencecik çözülmesini sanatı için bir yetersizlik noktası olarak kabul eder. (IV) Okur, derinliklere ulaşıp yazının gizli veya açık düğümlerini çözdükçe aldığı haz bir tarafa, zihin/ruh dünyasındaki dalgalanmalarla kazandığı duyarlığın ve şuurun zaferini yaşar. (V) Bu zafer ona bir taraftan mutsuzluk da getirmiş olabilir. (VI) Fakat iyi okuyucu; iyi yazar gibi mutsuzluktan, bilinçteki örselenmelerden korkmamak gerektiğini bilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi paragrafın düşünce akışını bozmaktadır?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

4. Ben uzun şiir yazamam. Bunun pek az örneği vardır. Aynı şekilde uzun yazı da yazamam. Yazılarım da, dikkat ederseniz, üç beş sayfayı hiç geçmez. - - - -. Sözü uzatmayı sevmiyorum galiba. Kısa yazayım, uzun yazayım diye bir düşünceyle başlıyor değilim şiire. Başlıyorum ve bitmesi gereken yerde şiir bitiyor. Demek ki o kadarı yetiyor.

Bu parçada boş bırakılan yere,

I. Şair, çok sözü, güzel söze çeviren kişidir aslında.

II. Edebiyat dünyamız süslü cümlelerden kaçan büyük sanatçılarla dolu.

III. Kısa şiirler yazmış olmam teknik bir gerekçeye dayanmıyor.

yargılarından hangilerinin getirilmesi anlam akışına uygun olur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

5. (I) Dergiler, varoluşları itibarıyla hayatın birçok alanına, insan zihninin birçok melekesine sesleniyor hiç kuşkusuz. (II) Bu seslenmelerin en önemlilerinden biri, Cemil Meriç'in o şahane ifadesiyle, hür düşüncenin kalesi olarak karşılığını buluyor toplum hayatında. (III) Düşünce hürriyetini kaybeden toplumların en önemli kalelerinden birinin düştüğünü söylemek mümkün. (IV) Bu bağlamda dergiler, yeni ve muhtemeldir ki asi düşüncelerin ilk filizlendiği mekânlar olma özelliği de taşıyor. (V) Bu bakımdan kurulu siyasal/ekonomik düzene, hâkim fikrî düşünceye ve o günkü sanat anlayışına itirazı olan ateşin kalemlerin satırlarının ilk yer aldığı dergileri, ileride gürül gürül akacak ırmaklara akan bereketli dereler olarak düşünmek mümkün. (VI) Bu derelerin bazıları kavuştuğu ırmağa rengini, kokusunu, tadını verecek kadar baskın çıkarken bazıları da cılız kalıp toprağın derinliklerinde yitip gidivermektedir zamanla.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi paragrafın düşünce akışını bozmaktadır?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

6. (I) Kitapta, günlük hayatımızda sıkça karşılaştığımız kişiler, olaylar ve durumlar sade bir üslupla hikâye ediliyor. (II) Hikâyeleri okurken yazıldığından ziyade bir arkadaş sohbetinde ya da aile ortamında bir araya toplanan insanlara anlatıldığı hissine kapılıyorsunuz. (III) Günümüz yazarlarınca, piyasa koşullarının ve edebî modanın da tesiriyle, revaçta olan kelime oyunlarına, şaşırtıcı sonlara hemen hemen hiç rastlamıyoruz. (IV) Hikâyelerde "Bu da nereden çıktı şimdi?" diyebileceğimiz bir olay ya da durum da yok. (V) Yazar bize, yolda yürürken, otobüste giderken ya da alışveriş yaparken karşımıza çıkabilecek ağabeylerin, ablaların, teyzelerin, amcaların, gelinlerin ve çocukların günlük yaşamlarından izler taşıyan, yalın bir sunum ve etkili kesitler sunuyor. (VI) Bu nedenle hikâyeleri bir solukta okuyup bitiriyorsunuz.

Bu parçadan numaralanmış cümlelerin hangisi atılırsa parçanın anlamında daralma <u>olmaz</u>?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

7. Haldun Taner, uzun zamana yayılan öykü serüveninde her zaman dönemsel akımlara, yazınsal gruplara mesafeli olmuştur. Taner'in yoğun olarak öykü kitapları yayımladığı dönem olan 1950'ler, ülkemizde varoluşçu-gerçeküstü anlayışa yaslanan öykülerin edebiyat dünyamıza hâkim olduğu bir zaman dilimidir. Vüs'at O. Bener, Nezihe Meriç, Ferit Edgü, Leyla Erbil, Bilge Karasu, Sevim Burak yenilikçi diyebileceğimiz bir öykü anlayışının ürünlerini verir. Öte yandan o dönemdeki diğer önemli bir akım da sosyal gerçekçiliktir. Haldun Taner ise, hem "entelektüel hikâye tarzı"nı hem de sosyal gerçekçileri tasvip etmez. Çünkü - - - -

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi <u>getirilemez</u>?

A) o, kendi deyimle "herkesin anlayabileceği halkçı bir üslup" peşindedir.

B) öyküyü sınıflar arası bir ayrıma sokmayı uygun bulmaz.

C) romana iyi bir hazırlık olarak görür öyküyü.

D) herhangi bir ideolojinin emrine sunulacak bir tür değildir hikâye.

E) herkesin hikâye okumaya hakkı olduğunu düşünür.

8. (I) Şiir nedir, neden şiir okunur, sorusu belki de yanıtlanması en zor sorulardandır. (II) Sözün evreni engindir; öyküyle, romanla, denemeyle, bildiğimiz çeşit çeşit düzyazı metni hep sözle çiçeklenir. (III) Evet, edebiyat bir evrendir, onun içinde düzyazı da. (IV) Peki ama insan niçin şiir yazar ve niçin şiir okur, şiiri düzyazıdan ayıran nedir? (V) İsmet Özel "Şiir Okuma Kılavuzu"nda bu soruya bir yanıt arar ve şiirin, insanın aklıyla çözüm üretmeye gücünün yetmediği yerde devreye girdiğini savunur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u>, "Yani şiir, insanın aklın sınırlarını zorlayıp öteye geçtiği yerde çiçeklenir; insan; sezgisiyle, algısıyla, bilinçaltıyla, bildiğini bilmedikleriyle, en has hâliyle kendini ifşa eder." **cümlesi getirilirse anlam akışına uygun olur?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

